

LECTIO DIVINA SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Mt 7, 24-29

Szent István király („A” év)

Az okos ember sziklára építi házát

PÉCSI EGYHÁZMEGYE
„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIAS 29:11)

+ EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Az okos ember sziklára építi házát

Abban az időben Jézus így szólt tanítványaihoz:

Mindaz, aki meghallgatja szavaimat és szerintük cselekszik, ahhoz az okos emberhez hasonlít, aki a házát sziklára építette. Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvített a szél, és nekizúdult a háznak, de az nem dőlt össze, mert sziklára épült.

Aki viszont hallgatja szavaimat, de nem követi azokat, ahhoz az ostoba emberhez hasonlít, aki a házát homokra építette. Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvített a szél, nekizúdult a háznak, az összedőlt, és nagy romhalmaz lett belőle.

Ezzel Jézus befejezte beszédét. A nép elragadtatással hallgatta tanítását, mert úgy tanított, mint akinek hatalma van, nem úgy, mint az írástudók.

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

²⁴ Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτοὺς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ᾠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν πέτραν.

Mindaz tehát, aki hallgatja ezeket a szavaimat, és megteszi azokat, hasonlít egy okos emberhez, aki a házát sziklára építette:

²⁵ καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσεν, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν.

És lezúdult az eső, és jöttek az árvizek, és fújtak a szelek, és nekiestek annak a háznak, ennek ellenére nem dőlt össze, ugyanis sziklára volt alapozva.

²⁶ καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ᾠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν ἄμμον.

És mindaz, aki hallgatja ezeket a szavaimat, ennek ellenére nem teszi meg azokat, hasonlít egy ostoba emberhez, aki a házát homokra építette:

²⁷ καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσεν, καὶ ἦν ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.

És lezúdult az eső, és jöttek az árvizek, és fújtak a szelek, és nekiütköztek annak a háznak, és összedőlt, és nagy volt a romja.

²⁸ Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήσσαντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ.

És lett, amikor Jézus befejezte ezeket a szavakat, a tömegek magukon kívül voltak a tanítása miatt:

²⁹ ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτῶν.

Ugyanis mint hatalomát bírónak tanította őket, és nem mint az írástudóik.

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

²⁴ OMNIS ERGO, QUI AUDIT VERBA MEA HAEC ET FACIT EA, ASSIMILABITUR VIRO SAPIENTI, QUI AEDIFICAVIT DOMUM SUAM SUPRA PETRAM.

²⁴ Aki hallgatja szavamat, és tettekre is váltja, az okos emberhez hasonlít, aki sziklára építette a házát.

²⁴ Mert mindenki, aki hallgatja e szavaimat és tettekre váltja azokat, hasonló az okos emberhez, aki a házát sziklára építette.

²⁴ *Mindaz, aki hallgatja tanításomat és tettekre is váltja, hasonlít a bölcs emberhez, aki házát sziklára építette.*

²⁴ *Valaki azért hallja én tőlem e beszédeket, és megcselekszi azokat, hasonlítom azt a bölcs emberhez, a ki a kősziklára építette az ő házát:*

²⁴ *Mindaz tehát, aki hallja ezeket a szavaimat, és tettekre váltja, hasonló lesz az okos emberhez, aki sziklára építette a házát.*

²⁵ ET DESCENDIT PLUVIA, ET VENERUNT FLUMINA, ET FLAVERUNT VENTI ET IRRUERUNT IN DOMUM ILLAM, ET NON CECIDIT; FUNDATA ENIM ERAT SUPRA PETRAM.

²⁵ Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvített a szél, és nekizúdult a háznak, de nem dőlt össze, mert szikla volt az alapja.

²⁵ Szakadt a zápor, jött az áradat, fújtak a szelek és nekizúdultak a háznak. De az nem dőlt össze, mert az alapjait sziklára rakták.

²⁵ *Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvöltött a szél és rázúdult a házra, de az nem dőlt össze, mert sziklára alapozták.*

²⁵ *És ömlött az eső, és eljött az árvíz, és fújtak a szelek, és beleütözköztek abba a házba; de nem dőlt össze: mert a kősziklára építették.*

²⁵ *Ömlött a zápor, jött az áradat, feltámadtak a szelek, és nekirontottak annak a háznak, de nem omlott össze, mert sziklára volt alapozva.*

²⁶ ET OMNIS, QUI AUDIT VERBA MEA HAEC ET NON FACIT EA, SIMILIS ERIT VIRO STULTO, QUI AEDIFICAVIT DOMUM SUAM SUPRA ARENAM.

²⁶ Aki hallgatja ugyan tanításomat, de nem váltja tettekre, a balga emberhez hasonlít, aki házát homokra építette.

²⁶ Mindaz pedig, aki hallgatja e szavaimat, de nem váltja tettekre azokat, hasonlít a balga emberhez, aki a házát homokra építette.

²⁶ *Mindaz pedig, aki hallgatja tanításomat, de tettekre nem váltja, hasonlít a balga emberhez, aki házát homokra építette.*

²⁶ *És valaki hallja én tőlem e beszédeket, és nem cselekszi meg azokat, hasonlatos lesz a bolond emberhez, a ki a fűvényre építette házát:*

²⁶ *Mindaz pedig, aki hallja ezeket a szavaimat, de nem váltja tettekre, hasonló lesz a bolond emberhez, aki homokra építette a házát.*

²⁷ ET DESCENDIT PLUVIA, ET VENERUNT FLUMINA, ET FLAVERUNT VENTI ET IRRUERUNT IN DOMUM ILLAM, ET CECIDIT, ET FUIT RUINA EIUS MAGNA”.

²⁷ Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvített a szél, és nekizúdult a háznak. Az összedőlt és romhalmazzá vált.”

²⁷ Szakadt a zápor, jött az áradat, fújtak a szelek és nekizúdultak a háznak. Az összedőlt, és nagy lett a romlása..«

²⁷ *Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvöltött a szél és rázúdult a házra. Az összedőlt és nagy romhalmazzá vált.”*

²⁷ *És ömlött az eső, és eljött az árvíz, és fújtak a szelek, és beleütözköztek abba a házba; és összeomlott: és nagy lett annak romlása.*

²⁷ *Ömlött a zápor, jött az áradat, feltámadtak a szelek, és rátörtek arra a házra, és az összeomlott, és romhalmaz lett belőle.*

²⁸ ET FACTUM EST, CUM CONSUMMASSET IESUS VERBA HAEC, ADMIRABANTUR TURBAE SUPER DOCTRINAM EIUS;

²⁸ Ezzel Jézus befejezte ezeket a beszédeket. A nép ámulat tanításán,

²⁸ Történt pedig, hogy amikor Jézus befejezte ezeket a szavakat, a néptömegek le voltak nyugózva a tanításától,

²⁸ *Ezzel Jézus befejezte beszédét.*

²⁸ *És lőn, mikor elvégezte Jézus e beszédeket, álmélgodik vala a sokaság az ő tanításán:*

²⁸ *Amikor Jézus befejezte ezeket a szavait, a sokaság álmélgodott tanításán,*

²⁹ ERAT ENIM DOCENS EOS SICUT POTESTATEM HABENS, ET NON SICUT SCRIBAE EORUM.

²⁹ mert úgy tanított, mint akinek hatalma van, s nem úgy, mint az írástudók.

²⁹ mert úgy tanította őket, mint akinek hatalma van, és nem úgy, mint az ő írástudóik.

²⁹ A nép álmélkodott tanításán, mert úgy tanított, mint akinek hatalma van, és nem úgy, mint az írástudók (és farizeusok).

²⁹ Mert úgy tanítja vala őket, mint a kinek hatalma van, és nem úgy, mint az írástudók.

²⁹ mert úgy tanította őket, mint akinek hatalma van, és nem úgy, mint írástudóik.

1.3. BEHATÁROLÁS

Az epizód a hegyi beszéd (Mt 5-7) záró része. Jézus a tanítását egy példabeszéddel fejezi be (Mt 7,24-27), amit az evangélista összegzése követ jelezve az Úr szavainak hallgatóira gyakorolt rendkívüli hatását (Mt 7,28-29).

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

A rövid, jelképes példázattal Máté hangsúlyozni kívánja az Úr szavára való odafigyelés jelentőségét és felelősségét. Ugyanis az Isten Igéjével való kapcsolattól függ az ember élete, üdvössége. Hiszen csak az jut be a mennyek országába, aki megteszi a mennyei Atya akaratát (Mt 7,21), amit az ember onnan ismer fel, ha hallgatja és cselekszi az Úr szavát (Mt 7,24). Az evangélista Jézust mint hatalommal fellépő Tanítót ábrázolja, s ezzel arra ösztönzi olvasóit, hogy olyan tanítványok legyenek, akik mindig ragaszkodnak Mesterük szavaihoz!

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

φρόνιμος (*fronimosz*): okos, eszes, bölcs (Mt 7,24)

Az evangélisták közül Máté használja legtöbbször ezt a kifejezést: vonatkozik az okos emberre, aki házat sziklára építi (Mt 7,24), a hűséges és okos szolgára, akit az ura abban a tevékenységben talál, amivel megbízta (Mt 24,45-46), és az öt okos szűzre, akik előrelátóan hoznak magukkal olajat, hogy mécseseik ne aludjanak ki (Mt 25,4.8-9). Az okosság ezekben az igehelyekben olyan ember lelki magatartását jelöli, aki figyel urának szavára, s aszerint cselekszik. Bölcs és okos tehát az, aki meghallgatja, megfogadja Isten szavát, s ahhoz a szóhoz hűséges marad. Erre a magatartásra szólít fel jelképesen Jézus akkor is, amikor azt kéri tanítványaitól, hogy legyenek okosak, mint a kigyók (Mt 10,16).

οικοδομῶ ἐπὶ τὴν πέτρην (*ojkodomeó epi tén petrán*): sziklára épít (Mt 7,24)

A sziklára/sziklán építeni szókapcsolat még egyszer megjelenik a Máté-evangéliumban (noha nem tárgyasetben, hanem részes esetben), amikor Jézus azt mondja Péternek, hogy őrá: a sziklára fogja építeni az egyházát (Mt 16,18). Az Úr Jézus tehát, aki a házat sziklára építő okos embernek nevezi azt, aki hallgatja és megteszi Isten szavát (Mt 7,24), mint egy „okos építőmester”, az egyházát Péterre építi, amit nemhogy a természet erői, de még az alvilág hatalma sem tud összedönteni (Mt 16,18). Az egyház tehát számíthat isteni

alapítójának szüntelen támogatására, de tagjainak mindig ügyelniük kell arra, hogy hallgassák és megtegyék Mesterük szavát!

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PÁPAI GONDOLATOK

XVI. BENEDEK PÁPA VERBUM DOMINI KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

A Szó realizmusa

10. Aki ismeri az Isteni Szót, teljességgel ismeri az egész teremtés értelmét is. Ha ugyanis az összes dolgok Őbenne „állnak fenn”, aki „mindenek előtt való” (vö. Kol 1,17), akkor az, aki az életét a Szóra építi, valóban szilárd és maradandó épületet épít. Isten Szava arra készletet, hogy változtassuk meg realizmus fogalmunkat: realista az, aki fölismeri Isten Igéjében mindenek alapját.[31] Erre különösen most van szükségünk, amikor sok dolog, amelyekre életeteket építenek, amelyek kísértenek, hogy beléjük vessük a reményünket, megmutatják felszínes mivoltukat. A birtoklás, az élvezet és a hatalom előbb vagy utóbb megmutatja, hogy képtelen betölteni az emberi szív mélységes vágyait. Az embernek ugyanis élete építéséhez szilárd alapokra van szüksége, melyek akkor is megmaradnak, amikor az emberi bizonyosságok csődöt mondanak. Valójában mivel „a Te szavad, ó Urunk, örökre szilárd az egekben, és az Úr hűsége megmarad nemzedékről nemzedékre” (Zsolt 119,89-90), aki erre a szóra épít, életének házát sziklára építi (vö. Mt 7,24). Bárcsak a szívünk minden nap elmondhatná Istennek: „Te vagy az én menedékem és pajzsom, a Te szavadban remélek” (Zsolt 119,114). És amit Szent Péter, azt mi is meg tudnánk tenni minden nap, bízván az Úr Jézusban: „A te szavadra kivetem a hálót” (Lk 5,5).

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA PASTORES DABO VOBIS KEZDETŰ APOSTOLI LEVELE

14. Az Új Szövetség ezen egyetemes papságának szolgálatára Jézus földi élete során egyes tanítványokat magához hívott (vö. Lk 10,1-12), külön tekintélyi rendelkezéssel megalkotta belőlük a Tizenkettőt, hogy „vele legyenek és elküldje őket prédikálni, s hogy hatalmuk legyen ördögöket űzni” (Mk 3,14-15).

Ezért már nyilvános működése idején (vö. Mt 16,18), majd végleg halála és föltámadása után (vö. Mt 28,16-20; Jn 20-21) Jézus Péternek és a Tizenkettőnek egészen különleges hatalmat adott a leendő közösségre és az összes nemzetek evangelizálására vonatkozóan. Miután meghívta, maga mellett tartotta őket, velük élt, példájával és szavaival tanította őket az üdvösségre, s végül elküldte őket minden emberhez. E küldetés koronája a Szentlélek különleges húsvéti kiárasztásának erejével átadta nekik ugyanazt a messiási tekintélyt, melyet Ő az Atyától kapott és amely a föltámadásban teljesedett be: „Nekem adatott minden hatalom mennyben és a földön. Menjetek tehát és tegyetek tanítvánnyá minden népet, és kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében. És tanítsátok őket mindannak megtartására amit csak parancsoltam nektek. És íme, én veletek vagyok minden nap a világ végezetéig” (Mt 28,18-20).

Ezáltal Jézus szoros kapcsolatot hozott létre saját küldetése és az apostolokra bízott szolgálat között: „Aki titeket befogad, engem fogad be, aki pedig engem befogad, azt

fogadja be, aki engem küldött” (Mt 10,40); „Aki titeket hallgat, engem hallgat, aki titeket megvet, engem vet meg” (Lk 10,16). Sőt, a negyedik evangélista a halál és a föltámadás húsvéti eseményének fényében nagy erővel és világosan idézi Jézust: „Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket” (Jn 20,21; vö. 13,20; 17,18).

Miként Jézusnak olyan küldetése van, mely közvetlenül Istentől származik és Isten tekintélyét konkretizálja (vö. Mt 7,29; 21,23; Mk 1,27; 11,28; Lk 20,2; 24,19), úgy az apostolok küldetése Jézustól ered. S miként „a Fiú semmit sem tehet önmagától” (Jn 5,19), mert tanítása nem az övé, hanem azé, aki Őt küldte (vö. Jn 7,16), úgy mondta Jézus apostolainak: „nálam nélkül semmit sem tehettek” (15,5): küldetésük nem önmaguktól, hanem Jézustól való. Nem is hajtható végre emberi erővel, hanem csak Krisztus és az Ő Szent Lelke „ajándékával”, a „szentséggel”: „Vegyétek a Szentlelket; akinek megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyer, s akinek megtartjátok, az bűnben marad” (20,22-23). Az apostolok így nem különleges érdemeikért, hanem egyedül a Krisztus kegyelmében való ingyenes részesedéssel folytatják egészen az idők végezetéig Jézus üdvözítő küldetését az emberek javára.

E küldetés hitelességének és termékenységének jele és föltétele az apostolok Jézussal, egymás között és az Atyával való egysége, miként ezt az Úr főpapi imája, saját küldetésének összefoglalása tanúsítja (vö. Jn 17,20-23).

2.2. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.2.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

A mai vasárnapra esik Szent István király ünnepe, így a liturgia szövegeit is az ő tiszteletének kifejezése járja át. Az evangéliumi szakasz (Mt 7,24-29) rendkívül találóan a homokra és sziklára épített házakról szóló példabeszéd. István király Magyarországot ilyen szilárd alapokra helyezte, mely az elmúlt több mint ezer év viharai ellenére is fennmaradt.

Az evangélium szövegéhez az ünnepi téma miatt kevesebb liturgikus szöveg kapcsolódik, de így is találhatunk néhány kapcsolódási pontot. Az olvasmány (Péld 4,10-15. 18-27) az igaz ember útjára tanít, és arra int, az életünk útja sima és biztos legyen

– a szilárd biztos út gondolata kapcsolható az evangélium központi témájához, a szilárd alapra épített házhoz. Hasonlóképp a biztos talaj és a biztos járás képe köszön vissza a válaszos zsoltárban (Zsolt 65,1-2.8.9.16.17): „Életet ad ő lelkünkbe, s lábunkat meginogni nem hagyja”. Ugyanígy hasonló gondolatnak ad hangot az evangélium előtti alleluja vers (Jn 8,31b.32): „Ha megmaradtok tanításomban, valóban az én tanítványaim lesztek...” – a biztos alaphoz való ragaszkodásról hallhatunk itt is.

A szentlecke (Ef 4,17-24) az új ember magunkra öltéséről szóló gyakran idézett szakasz. Emögött is az életünk biztos alapra, Krisztusra való építése fedezhető fel – Krisztusra alapozott hitünkben és életünkben mutatkozik meg, ha valóban új emberként élünk.

A Szent István ünnepére írt prefációban visszaköszönnek az evangélium szavai: „Ő megtanított, hogy levessük magunkról a régi embert és kősziklára építsünk országot és életet”. Az áldozási ének is hozzákapcsolható az evangéliumhoz abból a szempontból, hogy

az Úr –akire hagyatkozunk és aki az oltalmunk –az a biztos alap, akire az életünket építhetjük.

2.2.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

ÉNEKLŐ EGYHÁZ

A magyar szentek himnusza (258)

<https://www.youtube.com/watch?v=aOARerWwW-o>

Magyar hazánk, te jó anya (285)

https://nepenektar.hu/idoszak/szentek_unnepei/liturgia/170/h/414/magyar-hazank-te-jo-anya-gaude-mater-ungaria

NÉPDAL

Ó, Szent István dicsértessél

(középkori moldvai csángó eredetű népdal, melyet államalapító I. (Szent) István király tiszteletére énekelnek)

https://youtu.be/srB_K_IIF7o

GITÁROS ÉNEKEK

Sillye Jenő: István

<https://www.youtube.com/watch?v=vMAvxwRmYxs>

Sillye Jenő: A világnak Krisztus kell

<https://www.youtube.com/watch?v=Ph-CRucFLZI>

2.3. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.3.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰVEK

I. (Szent) István király – születési nevén Vajk (Esztergom, 970–980 körül – 1038. augusztus 15.) az első magyar király. Uralkodása alatt a magyar törzsek szövetségéből kialakult fejedelemséget egységes, keresztény magyar királlyá alakította át. Ez 1028-tól az egész Kárpát-medencére kiterjedt. Az általa meghirdetett új politikai irányvonalnak ellenszegülő törzseket fegyverrel vagy békés úton behódoltatta, a lázadásokat leverte. Az ezeréves magyar törvénytár az általa alkotott törvényekkel kezdődik. Az államszervezet kiépítésével párhuzamosan megszervezte a magyar keresztény egyházat, ezért ő és utódai viselhették az apostoli király címet. Magyarországon minden év augusztus 20-án I. István király szentté avatásának napját ünnepeljük. Más országokban – mivel halála napján Nagyboldogasszony ünnepe van – az azt követő napon, augusztus 16-án ünneplik.

Szent István király imája

A mélységből kiáltok Hozzád , hallgass meg Uram!
Taníts meg, hogy kell könnyezni

a meg nem érdemelt örömben,
s hogyan kell örülni a megérdemelt könnyben.

Adj erőt, hogy kevélységem csillogását elhomályosítsam,
s az alázatosság színtelenségét okosan csillogtassam.
Taníts meg, hogyan kell a gyengékhez lehajolni,
s hogyan kell féktelen erővel egyenesen állni.

Adj erőt, hogy fölényesen legyőzzem a testet,
s alázatosan megadjam magam a léleknek.
Taníts szelíd szóra, ha bántások érnek,
s hideg mosolyra, ha jogtalan dicsérnek.

Adj erőt napközben, hogy el ne fáradjak,
s fáradtságot este, hogy rögtön elaludjak.
Taníts meg lendülni, ha Rád találtam,
s hirtelen megállni, ha utat hibáztam.

Ne add meg mindig, amit nagyon kérek.
Taníts bátor lenni, mikor nagyon félek.
Engedd a világot megvetve szeretni,
csak magadat ne hagyd soha elfeledni.

Ez a kívánságom, ez maradjon végleg,
de ha másként szólnék, nagyon szépen kérlek,
ne neheztelj reám, ne fordítsd el orcád,
hiszen a mélységből kiáltok fel Hozzád.

Szent István király intelmei Imre herceghez /részletek/

Mivel megértem s mélyen átérzem, hogy amit csak Isten akarata megteremtett s nyilvánvaló eleve elrendelése elrendezett mind a kiterjedt égboltozaton, mind az egybefüggő földi tájakon, azt törvény élteti s tartja fenn, s mivel látom, hogy mindazt, amit Isten kegyelme bőséggel adott az élet előnyére és méltóságára, tudniillik királyságokat, konzulságokat, hercegségeket, ispánságokat, főpapságokat s más méltóságokat, részben isteni parancsok és rendeletek, részben világiak, valamint a nemesek meg az élemedett korúak tanácsai és javaslatai kormányozzák, védik, osztják fel és egyesítik, s mivel bizonyosan tudom, hogy minden renden valók a föld bármely részén, bármilyen méltóságot viseljenek, nemcsak kíséretüknek, híveiknek, szolgálóknak parancsolnak, tanácsolnak, javasolnak, hanem fiaiknak is, úgy hát én sem restellem, szerelmetes fiam, hogy neked még életemben tanulságokat, parancsokat, tanácsokat, javaslatokat adjak, hogy velük mind a magad, mind alattvalóid életmódját ékesítsed, ha majd a legfőbb hatalom engedélyével utánam uralkodni fogsz. (...)

V. AZ IGAZ ÍTÉLET ÉS A TÜRELEM GYAKORLÁSÁRÓL

A türelem és az igaz ítélet gyakorlása a királyi korona ötödik cifrázása. Dávid király és próféta mondja: Ítéletedet, Isten, bízod a királyra.

És ugyanó másutt:

Király vagy, az igazságosságot szereted.

A türelemről így beszél Pál apostol: “tanúsítatok mindenki iránt türelmet.” És az Úr evangéliumban: “Ha [türelemmel] kitartotok, megmentitek lelketeket.”

Ehhez tartsd magad, fiam: ha becsületet akarsz szerezni királyságodnak, szeresd az igaz ítéletet; ha hatalmadban akarod tartani lelkedet, türelmes légy.

Valahányszor, kedves fiam, ítéletet érdemlő ügy kerül eléd vagy valamely főbenjáró bűn vádlottja, türelmetlenül ne viselkedjél, esküvel se erősködjél, hogy megbünteted; bizony ez ingatag lenne és mulandó, mert a bolond fogadalmat megszegi az ember; és ne ítélkezz te magad, nehogy királyi méltóságodban a hitvány ügyben forgolódva felt essék, hanem az efféle ügyet inkább bírákhoz utasítsd, az ő megbízatásuk, hogy törvény szerint döntsenek.

Óvakodj bírónak lenni, ám örülj királynak lenni s neveztetni.

A türelmes királyok királykodnak, a türelmetlenek pedig zsarnokoskodnak. Ha pedig egyszer olyasvalami kerül eléd, amelyben ítéletet hozni méltósággal összefér, türelemmel, irgalommal, esküdözés nélkül ítélkezz, így lesz majd koronád dicséretes és ékes.

(...)

IX. AZ IMÁDSÁG MEGTARTÁSÁRÓL

Az imádság megtartása a királyi üdvösség legnagyobb járuléka, ezért a királyi méltóság kilencedik regulájában pendül meg. A folytonos imádkozás: a bűnöktől megtisztulás és feloldozás. Te pedig fiam, valahányszor Isten templomához járulsz, hogy Istent imádd, Salamonnal, a király fiával, magad is király lévén, mindig mondd: "Küldd le [Uram, a bölcsességet] szent egedből, dicsőséged trónjáról, hogy munkámban velem legyen és segítsen, és így fölismerjem, mi kedves a szemedben [minden időben]." És ismét: "Uram, Atyám, életemnek Istene, ne hagyj engem álnok gondolatban, az én szemeimnek ne adj kevélységet és a gonosz kívánságot távoztasd el tőlem, Uram. Vedd el tőlem a testnek kívánságait, és a tisztátalan és esztelen léleknek ne adj engem, Uram." Ezzel az imádsággal fohászkodtak hát a régi királyok, te is ugyanezzel fohászkodj, hogy Isten minden vétked eltörlésére méltasson, hogy mindenki legyőzhetetlen királynak hívjon. Imádkozz azért is, hogy a tétlenséget, tunyaságot elkergesse tőled, megajándékozzon az erények összességének segedelmével, s így legyőzhed látható és láthatatlan ellenségeidet. Hogy valamennyi alattvalóddal együtt gondtalanul, ellenséges támadásoktól nem háborgatva, békében végezhesd életed pályáját.

TÜRMEZEI ERZSÉBET: GYÖKEREK

Égbenyúló, ezüstszürke törzsek:
bükk-orgonasípok.
Szálegyenest a magasba törnek.
De most egyiküknek az útszélien
koronája helyett
vízmosta, izmos gyökereit nézem.
Tárul a fák földberejtett titka,
hiszen a gyökerek
szívják az életerőt ágaikba.
Mefogódnak a talajban mélyen

s ha zúg a zivatar,
 tartják a fát szálfadöntő szélben.
 Ezüstitörzsű, szép bükkóriások,
 mennyi gyökeretek
 lehet mélyen, ahova nem látok!
 Gyökeretek arról vallat engem,
 mennyi rejtett gyökér
 fogódzkodik Krisztusba életemben,
 hogy viharokban is erősen álljak,
 ki ne száradjak,
 életnedvet, új erőt találjak.
 Gyökerek, mások szeme elől mélyen
 elrejtett gyökerek,
 növekedtek-e a nyár csendjében?
 Áradhat-e győzelmesen bennem
 Krisztusom ereje,
 hogy a csendben új gyümölcs teremjen?
 Új gyümölcs, mit maga Krisztus érlel!
 Segítsen ez a csend
 Őt ölelni egyre több gyökérrel!

2.4. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

- Mi a biztos pont az életemben?
- Mire építem az életemet?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Istenünk, te Szent István királyt itt a földön országunk koronájával ékesítetted és szentjeid közé emelted. Add kérünk, hogy aki a keresztény hit terjesztője volt hazánkban, legyen Egyházad védelmezője a mennyben. A mi Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Imádság

Mennyei Atyám, hálát adok Neked Jézusért, akinek a Szavát hallgatva és megcselekedve életemet szilárd sziklára építhetem, s így eljuthatok a boldog örök életre. Jézus nevében küldd el, kérlek Szentlelkedet, hogy az isteni Szóhoz mindig hűséges és engedelmes maradjak, s így felismerjem és megtegyem akaratomat! Ámen

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

Az okos ember sziklára építi házát (Mt 7, 24-29)

(Forrás: Pécsi Egyházmegye)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- az Úr szavát hallgatva és cselekedve életemet sziklára építem, s eljutok a mennyországba!

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Mindig figyeljek oda az Úr Jézus szavára, tanítására!

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyag* kiadványok elsődleges célja, hogy az imádságos bibliaolvasáshoz támpontokat adjanak. A segédanyagok felépítése a *lectio divina* módszer szerinti felosztást követi, egy kötetbe gyűjtve össze a bibliai szöveg megismerését segítő dokumentumok egy válogatását az evangéliumok római katolikus liturgia szerinti szakaszaihoz.

Lectio divina segédanyag, Szent István király („A” év)

Borítófotó © Pécsi Egyházmegye

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Szent Ágoston gondolatait a *Catena Aurea* német nyelvű kiadvány alapján Asztalos Livia foglalta össze.

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Szent István király imája - <https://pozitivgondolatok.wordpress.com/tag/szent-istvan>

Szent István király intelmei Imre herceghez – <https://mek.oszk.hu/00200/00249/00249.htm>

Túrmezei Erzsébet – Gyökerek – <https://bibliatanulmanyok.hu/2021-3/d/ch96-turmezei-erzsebet-gyokerek>

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a *lectio divina* munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Livia, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfalvi Ildikó, Rácz Dávid, Rácz Édua Anna, Révai László, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Szily Boglárka, Vermes Nikolett.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2023

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelcím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu